

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS

2009 m. vasario 27 d. Nr. VA-P-10-16-4
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 1-ojo audito departamento
direktorės Vitos Jurkevičienės
2008-07-22 pavedimą Nr. P-10-16

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Marytė Tulabienė (grupės vadovė)
Jurgita Jokubauskienė

Auditas pradėtas 2008-07-22
Auditas baigtas 2009-02-27

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrolė.lt

SANTRAUKA

Šalyje socialinių paslaugų poreikis didėja: visuomenė sensta, didėjant nedarbo lygiui, daugėja socialiai pažeidžiamų gyventojų. Svarbu, kad būtų užtikrintas socialinių paslaugų tikslingumas, gyventojams suteiktos kokybiškos ir reikalingos socialinės paslaugos, kuo racionaliau naudojant valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšas socialinėms paslaugoms finansuoti.

Siekdami įvertinti esamą socialinių paslaugų sistemą, nustatyti veiklos problemas, pateikti rekomendacijas sistemai tobulinti, atlikome valstybinį veiklos auditą, kurio metu nagrinėjome teisės aktus, reglamentuojančius socialinių paslaugų politiką, informaciją apie socialinių paslaugų politiką ir jos priemonių įgyvendinimą.

Audito metu nustatyta:

- Nėra reglamentuota, kokią minimalią savivaldybės biudžeto lėšų dalį savivaldybės privalo numatyti ir skirti gyventojams reikiamoms socialinėms paslaugoms teikti, todėl yra rizika, kad savivaldybės šioms paslaugoms teikti gali nenumatyti (ir /ar neskirti) pakankamai savivaldybės biudžeto lėšų. Kai savivaldybė dėl nepakankamų finansinių išteklių išskiria socialinių paslaugų teikimo prioritetus, gali būti neužtikrintas vienodas kai kurių socialinių paslaugų prieinamumas skirtingose savivaldybėse.
- Savivaldybės planavo didesnę valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų poreikį, todėl 6 137,5 tūkst. Lt (28,5 proc.) nepanaudotų valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, skirtų socialinėms paslaugoms, perskirstė kitai socialinei paramai. Lietuvos Respublikos 2007 ir 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymų 3 straipsnio nuostatos sudarė prielaidas nepanaudotas tikslinių dotacijų lėšas socialinėms paslaugoms naudoti kitai socialinei paramai.
- Valstybės biudžeto asignavimai apskričių socialinės globos įstaigoms išlaikyti nebuvo sumažinti 4 832,9 tūkst. Lt suma, kuria šios įstaigos buvo finansuotos iš savivaldybių biudžetų už savivaldybės gyventojams suteiktas socialines paslaugas.
- Buvo galima sutaupyti apie 892, 0 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų, jeigu vyresni nei 29 metų asmenys būtų apgyvendinti ne vaikų ir jaunimo su proto negalia, o suaugusių žmonių su proto negalia socialinės globos įstaigose.
- Marijampolės specialiuosiuose globos namuose vieno asmens išlaikymo išlaidos buvo 6,5 karto didesnės, nei vidutiniškai kitose apskričių senų žmonių globos įstaigose.
- Senų žmonių globos įstaigose buvo laisvų vietų, nors buvo laukiančiųjų savo eilės į šias įstaigas.

-
- Marijampolės specialiųjų globos namų nuostatai patvirtinti, neatsižvelgiant į Socialinių paslaugų įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatas, ir tai sudarė prielaidas teikti socialinę globą tik vienai išskirtinei asmenų grupei.
  - Nėra išsamios, pakankamos informacijos, kiek buvo suteikta socialinių paslaugų ir panaudota lėšų pagal socialinių paslaugų rūšis bei paslaugų gavėjų grupes, todėl negalima įvertinti 2007 metų socialinių paslaugų teikimo ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo.

Audito ataskaitoje pateikėme rekomendacijas socialinių paslaugų teikimo sistemai tobulinti:

- Siekiant ekonomiškiau, efektyviau ir rezultatyviau teikti socialines paslaugas, tobulinti teisės aktus, inicijuoti teisės aktų pakeitimus socialinių paslaugų teikimo srityje.
- Siekiant ekonomiškiau ir efektyviau naudoti valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšas, inicijuoti apskričių socialinės globos įstaigų reorganizavimą.
- Numatyti priemones, siekiant teikti visuomenei aktualią ir išsamią informaciją apie socialines paslaugas.